

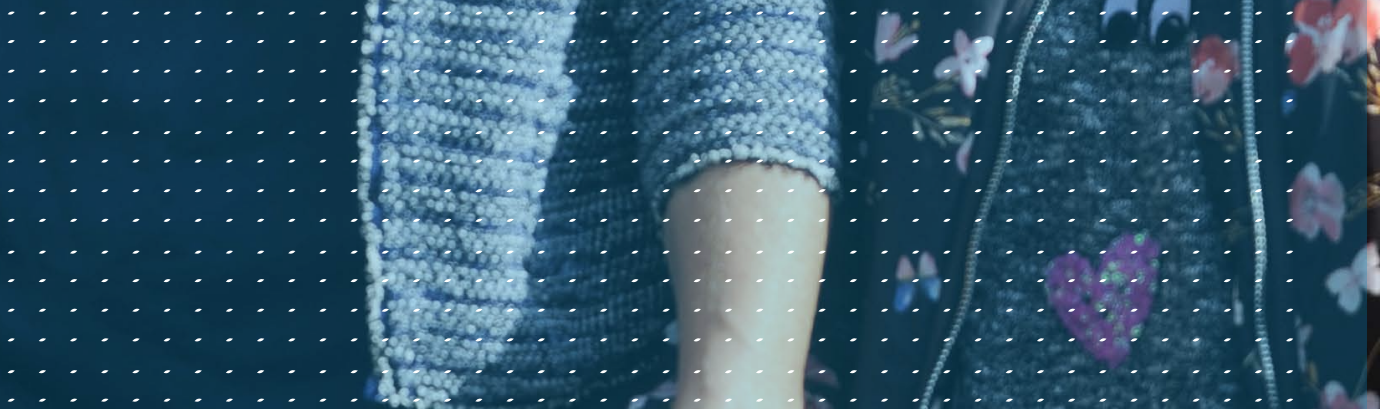
Geldrop-Mierlo

Samenvatting

Persoonlijk, Dichtbij en Verbonden

Een visie en strategie voor het Sociaal Domein

Gemeente Geldrop-Mierlo
Februari 2020

Geldrop-Mierlo - een plek met een hart

Geldrop-Mierlo is een plek met een hart. Een plek waar mensen zich prettig voelen. Waar iedereen naar elkaar omkijkt. Waar mensen zich kunnen ontwikkelen zoals ze willen, en werk kunnen doen dat voldoening geeft.

Het sociaal domein

Het is de taak van de gemeente om hiervoor de randvoorwaarden te scheppen. Het takenpakket dat daarbij hoort, wordt het sociaal domein genoemd. Dat is een verzamelnaam voor alle gemeentelijke ondersteuning rond werk, participatie, zelfredzaamheid, zorg en jeugd. Het sociaal domein is daarmee een van de grootste gemeentelijke opdrachten.

We maken er samen werk van

Het sociaal domein lijkt dus een beetje op een vangnet. Maar dat betekent niet dat de gemeente afwacht tot een inwoner ondersteuning nodig heeft. We zorgen juist dat mensen zich zo veel mogelijk op eigen kracht redden, eventueel met hulp van de mensen om hen heen. Dat kan alleen als we daar gezamenlijk werk van maken: inwoners, (maatschappelijk) ondernemers, leerkrachten, managers, vrijwilligers, bestuurders én ambtenaren. Dat maakt onze aanpak persoonlijk, dichtbij en verbonden.

Geldrop-Mierlo is van en voor iedereen

Deze visie op het sociaal domein is dus een visie op hoe we met elkaar samenleven. En hoe we er samen voor zorgen dat Geldrop-Mierlo een plek is van en voor iedereen.

Het grote plaatje: Geldrop-Mierlo in 2040

Onze visie op het sociaal domein hangt samen met onze bredere visie op wat voor gemeente we als Geldrop-Mierlo willen zijn. Hoe ziet de gemeente er over zo'n twintig jaar uit? Wij zien twee levendige dorpen voor ons, die elkaar versterken doordat ze elk hun eigen kwaliteiten hebben. Geldrop is verstedelijkt en heeft een ruim aanbod aan voorzieningen. Mierlo heeft een meer landelijk, dorps karakter. Dankzij die mooie combinatie hebben de dorpen samen de kracht van het stadteland.

Een open samenleving

Geldrop-Mierlo is een echte woongemeente, waar het welzijn van de inwoners centraal staat en waar welvaart voor iedereen bereikbaar is. De sfeer is goed, er zijn volop voorzieningen, er is reuring in de centra en er is voor iedereen een veilige en prettige leefomgeving. Er is ruimte voor ieder individu en we hebben tegelijkertijd een gemeenschap die gebaseerd is op vertrouwen in elkaar. In onze wijken kijken we naar elkaar om en zorgen we samen voor inclusiviteit, tolerantie, acceptatie en mededogen; een open samenleving waarin we nieuwsgierig zijn naar de ander.

Sociale samenhang

We hebben het dorps, gemoedelijke karakter in Mierlo behouden en in Geldrop weer teruggebracht door te focussen op de sociale samenhang in wijken. Inwoners zijn vitaal doordat zij bewuste keuzes maken ten aanzien van hun gezondheid, hun sociale situatie, hun economische situatie en hun veiligheid. Waar nodig worden zij daarbij geholpen. Door aan de voorkant met elkaar de goede dingen te doen, wordt voorkomen dat er problemen ontstaan. Dat draagt bij aan het geluk van inwoners én het zorgt ervoor dat de maatschappelijke kosten voor de realisatie van een vangnet beheersbaar zijn.

Ons doel: veerkracht vergroten

Onze inspanningen op het sociaal domein passen binnen dit grotere plaatje. Het belangrijkste uitgangspunt is de kracht van mensen en gemeenschappen. We willen dan ook één doel bereiken: de veerkracht van mensen in Geldrop-Mierlo vergroten. Dat betekent in de eerste plaats dat ze zelf gezond en zelfverzekerd in het leven staan. Daarnaast hebben ze mensen dichtbij op wie ze bij tegenslag kunnen terugvallen. Tot slot zijn ze onderdeel van een gemeenschap die als dat nodig is gezamenlijk de schouders eronder zet. Het is de taak van ons als professionals om tijdig te signaleren wanneer dit netwerk niet meer toereikend is. Professionele ondersteuning die daarop volgt, is altijd gericht op het versterken van het probleemoplossend vermogen van de mensen zelf.

Dit vatten we samen in twee ambities. **We werken aan sterke, vitale en gezonde wijken en gemeenschappen.** En **we investeren in onderlinge betrokkenheid en bieden waar nodig (professionele) ondersteuning.** In deze visie beschrijven we hoe we invulling geven aan die ambities.

Onze missie

Geldrop-Mierlo is een veerkrachtige gemeenschap die leeft, tegenslag kan verwerken, zichzelf herstelt en ontwikkelt. Het is een plek met hart waar mensen zich thuis voelen en met elkaar zijn verweven door families, vriendenkringen, verenigingen, wijken en andere verbanden. Mensen zijn in staat voor zichzelf en elkaar te zorgen, mee te doen, zich te ontwikkelen, mee te werken en elkaar te ontmoeten.

Onze kernwaarden

INCLUSIEF Geldrop-Mierlo is van en voor iedereen. Mensen voelen zich onderdeel van onze gemeenschap en nemen deel aan die gemeenschap.

TOEKOMSTBESTENDIG We kiezen voor betrouwbare oplossingen die niet alleen een antwoord zijn op de vraagstukken van vandaag, maar ook op die van toekomstige generaties.

MAATWERK Iedereen is anders en elke situatie is verschillend. We varen daarom nooit blindop de protocollen, maar kiezen een samenhangende, passende en persoonlijke oplossing.

ONTWIKKELING Het sociaal domein is een brede opdracht die we samen met veel andere partijen oppakken in een snel veranderende wereld. Daarom zijn we flexibel in onze manier van denken, doen en organiseren.

RESULTAATGERICHT Geldrop-Mierlo spant zich actief in om concrete resultaten te behalen. Bij tegenslagen geven we niet op, leren daarvan en houden de uitgezette koers voor ogen.

Sterke, vitale en gezonde wijken en gemeenschappen

Sterke, vitale en gezonde gemeenschappen hebben de veerkracht om ieder individu te laten bloeien en wanneer nodig overeind te houden. Zo'n gemeenschap kan een wijk zijn, maar ook een ander verband van mensen die om elkaar geven en het gevoel hebben dat ze bij elkaar horen. Dit is waar we ons hard voor maken om die gemeenschapszin te bevorderen:

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor iedereen

We willen dat Geldrop-Mierlo een plek is waar iedereen zich onderdeel voelt van de gemeenschap, ongeacht leeftijd, gender, seksuele voorkeur, beperking, etniciteit, religie of bijvoorbeeld financiële situatie. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar in de praktijk is het dat niet altijd. Een horende staat er bijvoorbeeld niet bij stil hoe lastig het is als er geen doventolk aanwezig is bij een raadsvergadering. En iemand die goed ter been is, merkt het niet op als een gebouw slecht toegankelijk is voor mensen in een rolstoel. Die vaak onbewuste en onbedoelde buitensluiting willen we voorkomen. Daarom gaan we voor diensten en voorzieningen, de openbare ruimte en openbare gebouwen uit van 'toegankelijkheid en bruikbaarheid voor iedereen', in plaats van 'toegankelijkheid en bruikbaarheid voor de gemiddelde persoon.'

Lokale inclusieagenda

We werken samen met (ervarings)deskundigen en partners aan een lokale inclusieagenda. Dat is een proces waarin we gezamenlijk doelen en acties benoemen die te maken hebben met bewustwording, ontmoeting en toegankelijkheid. We proberen die zo praktisch en concreet mogelijk te omschrijven. Bovendien sluiten we waar mogelijk aan bij activiteiten die al worden uitgevoerd of in planning zijn van uitvoering. Daardoor kunnen we er zo snel mogelijk mee aan de slag en zetten we bestaande middelen zo efficiënt mogelijk in.

Een gezonde levensstijl en een gezonde omgeving

In Geldrop-Mierlo werken we volgens het idee van positieve gezondheid. Wat houdt dat in? Het betekent dat je niet alleen aan je gezondheid werkt als je ziek bent of je niet fijn voelt. Maar dat je juist je best doet om niet ziek te worden en je fijn te blijven voelen. We stimuleren daarom een gezonde levensstijl. Het gaat dan bijvoorbeeld om meer bewegen, gezonder eten, geen drugs gebruiken, niet roken en weinig of geen alcohol gebruiken. De gemeente en de GGD dragen ook bij aan de gezondheid van bewoners, bijvoorbeeld met vaccinatieprogramma's en jeugdgezondheidszorg.

Volop aandacht voor preventie

We werken als gemeente met een doorlopend, integraal preventieplan. Zo werken we samen met (maatschappelijke) organisaties aan een duurzaam resultaat. Mooie voorbeelden die we hier al in kennen zijn de aanpak Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) en het buurtsportprogramma dat wordt uitgevoerd door Leef.

Buitenruimte die uitnodigt tot gezond gedrag

Er zijn ook gezondheidsfactoren waarop mensen zelf weinig of geen invloed hebben. In een groene omgeving voelen mensen zich bijvoorbeeld aantoonbaar fijner. En een groene buitenruimte remt ook klimaateffecten zoals een slechte luchtkwaliteit en hittestress. Factoren die vooral bij ouderen effect kunnen hebben op de gezondheid en het welbevinden. Daarom gaan we in Geldrop-Mierlo voor een prettige buitenruimte die uitnodigt tot gezond gedrag en de gezondheid ook bevordert.

Sterke wijken en netwerken

We willen dat mensen in Geldrop-Mierlo zich geaard voelen. Dat ze zich verbonden voelen met de plek waar ze wonen. Dat bedoelen we in de eerste plaats heel concreet: we willen dat mensen blij zijn met hun huis en tevreden zijn over het contact met hun directe omgeving. Dat betekent dat we zorgen voor voldoende woningen die passen bij de behoeftes van bewoners. Denk aan zaken als betaalbaarheid, toegankelijkheid, de mogelijkheid tot zorg aan huis en een veilige en leefbare omgeving. Bovendien bieden we ruimte voor bijzondere woonvormen zoals tiny houses en mantelzorgwoningen. Tot slot zorgen we ervoor dat mensen zich veilig voelen in hun omgeving. Signalen van mensen voor wie dat niet geldt, pakken we snel en zorgvuldig op.

Ruimte bieden aan netwerken

In de tweede plaats bedoelen we dat mensen zich met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld in verenigingen, bij sportclubs of via school of werk. Deze sociale netwerken willen we stimuleren met digitale of fysieke ontmoetingen in de wijken. We werken samen met inwoners en maatschappelijke partners. Samen geven we vorm aan een wijk die nog beter aansluit bij hun behoeftes. Heel praktisch zorgen we voor de juiste ondersteuning voor vrijwilligers en maatschappelijke organisaties, en stimuleren we wijkinitiatieven die de saamhorigheid vergroten.

Ruimte voor alle inwoners om hun talenten maximaal te blijven benutten

Je welzijn en welbevinden hangen nauw samen met je daginvulling. Doe je iets wat voldoening geeft en waardoor je het gevoel hebt dat je je nuttig maakt? Dan is er een grote kans dat je lekker in je vel zit. Maar nieuwe tijden vragen om nieuwe kennis en vaardigheden. Om gelukkig en van nut te blijven, moet je je blijven ontwikkelen. Onze ambitie is daarom dat iedereen in Geldrop-Mierlo het vanzelfsprekend vindt om zich een leven lang te ontwikkelen.

Een leven lang ontwikkelen

Ontwikkeling begint bij de jeugd: op school, in voor- en naschoolse programma's, in de informele leeromgeving thuis en bij familie en vrienden, en in het jongerenwerk. Op school wordt ook de kiem gelegd voor een leven lang ontwikkelen. Bij jongeren zetten we vooral in op die mindset, op het idee dat blijven leren vanzelfsprekend is. Tijdens hun werkzame leven blijven ze zich aanpassen aan de veranderende wereld om hen heen: we moedigen werkgevers aan om een lerende werkomgeving te creëren. Dan gaat het niet alleen om formele opleidingen en cursussen, maar vooral om informeel leren van en met elkaar. Tot slot stimuleren we ouderen om hun kennis en ervaring te blijven inzetten en ontwikkelen, ook na hun werkzame leven. Bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk of (hobby)cursussen.

Gelijke kansen voor iedereen

Voor sommige mensen is die ontwikkeling veel moeilijker te realiseren. Bijvoorbeeld door laaggeletterdheid of een gebrek aan digitale vaardigheden. Dit probleem pakken we aan, zodat iedereen gelijke kansen heeft.

Betrokkenheid en waar nodig (professionele) ondersteuning

Sommige mensen zitten in een financieel kwetsbare situatie, of krijgen te maken met ziekte of tegenslag. Als meedoen even niet lukt, zoeken zij samen met de mensen om hen heen naar een passende oplossing. De gemeente kan daarin ondersteunen. Zo nodig zetten we daarbij (professionele) hulp in. Hierop zetten we in om mensen weerbaar te maken en passende professionele hulp te organiseren:

Bestaanszekerheid en financiële vaardigheid

Bestaanszekerheid is de wetenschap dat je een stabiel inkomen hebt, waarmee je kunt voorzien in een dak boven je hoofd en eten op tafel. Bestaanszekerheid is dus een belangrijk fundament voor een gelukkig leven. Een voorwaarde daarbij is financiële vaardigheid. Oftewel: het vermogen om je inkomen verantwoord uit te geven, te weten wat er inkomt en uitgaat, en voldoende buffer op te bouwen voor onverwachte gebeurtenissen.

Armoedepreventie

In de eerste plaats proberen we met preventieprogramma's armoede te voorkomen. Als je jong met geld leert omgaan, heb je daar de rest van je leven voordeel van. Daarnaast zijn er inkomensondersteunende voorzieningen. Alle voorzieningen die er zijn, maken we zo toegankelijk mogelijk. We zetten bijvoorbeeld (maatschappelijke) organisaties in om mensen te wijzen op de mogelijkheden. En onze formulieren en procedures zijn begrijpelijk.

Investeren in werk

Tot slot investeren we in werk en ontwikkeling. Dat doen we via werkbedrijf Senzer, dat mensen actief naar werk toe leidt. Maar we investeren ook in de infrastructuur die mensen in staat stelt om te werken. Denk aan betaalbare en bereikbare kinderopvang en openbaar vervoer. Bijzondere aandacht hebben we daarbij voor nieuwkomers.

Mensen die mensen helpen

We willen dat mensen in Geldrop-Mierlo zich om elkaar bekommeren als dat nodig is. Mantelzorg is een onmisbaar onderdeel van een hechte samenleving. Daarom willen we mantelzorgers zo goed mogelijk ondersteunen. Dat betekent dat we weten wie ze zijn en dat zij weten waar ze terecht kunnen voor advies en ondersteuning. Verder stemmen we de inzet van mantelzorgers zo veel mogelijk af met de (formele) ondersteuning en zorg. Zo zorgen we ervoor dat de mantelzorg past bij de mogelijkheden en draagkracht van de mantelzorger. Tot slot geven we de mantelzorger ook een stem in de formele inspraak- en vertegenwoordigingsorganisaties voor cliënten. Het uitgangspunt is dat die participatiestructuur inclusief, collectief en zichtbaar is.

Professionele, laagdrempelige toegang tot zorg en ondersteuning

Voor mensen met een hulp- of ondersteuningsvraag is het belangrijk om te weten waar ze met hun vraag terecht kunnen. Bovendien is het van belang dat hun vraag snel en professioneel wordt opgepakt. Het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) is in Geldrop-Mierlo de toegang tot ondersteuning. Het is een vraagbaak voor hulpvragers, vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. Het CMD is hun toegang tot het sociaal domein; via het CMD komt hun vraag snel op de juiste plek terecht. Iedereen die aanklopt bij het CMD krijgt een van de klantadviseurs als vast aanspreekpunt. Bij hen voelen ze zich serieus genomen. Ze hebben vertrouwen in de aanpak en oplossing, ervaren maatwerk, en weten wat er van hen wordt verwacht.

Hulp en ondersteuning die betrouwbaar, nabij, vroegtijdig, in samenhang en begrijpelijk is

Als mensen gespecialiseerde hulp en ondersteuning nodig hebben op meerdere gebieden, dan krijgen ze ondersteuning van het PlusTeam. Bij het PlusTeam krijgen ze een vaste contactpersoon. Die zorgt samen met alle betrokken partijen voor samenhang in de hulp en ondersteuning. Dat betekent dat mensen de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben, op het juiste moment, toegesneden op hun unieke situatie en in samenhang.

Vertrouwen in maatwerk

Bij maatwerk hoort een heldere en beknopte set regels. Daarom sturen we aan op een vereenvoudiging van de regelgeving in het sociaal domein. Bovendien is de zorg en ondersteuning zoveel mogelijk ambulante, in de directe nabijheid van mensen. Als laatste laten we mensen zoveel mogelijk vrij in de keuze hoe de zorgverlening verloopt en wie daarbij betrokken is. Zo bieden we mensen eigenaarschap en vertrouwen in een goede aanpak en uitkomst.

En nu? Aan de slag!

Een visie is een papieren werkelijkheid, de praktijk is weerbarstig. In de eerste plaats hebben we te maken met financiële kaders. De opgaven in het sociaal domein worden steeds groter, het beschikbare geld wordt steeds minder. Bovendien hebben we te maken met bestaande structuren en processen binnen organisaties en tussen organisaties onderling. Die laten een integrale aanpak niet vanzelfsprekend toe.

Werken vanuit vertrouwen

Het is dus vooral belangrijk dat we op een andere manier leren kijken en werken. Niet vanuit de vertrouwde procedures, maar vanuit het belang van de inwoner. Dat is spannend, want regels en procedures geven houvast. Maar maatwerk en regels staan soms op gespannen voet. Bovendien: als we het sociaal domein effectief en betaalbaar willen houden, dan moeten we als gemeente soms de regie durven loslaten. Vertrouwen op de kennis, kunde en inzet van andere professionals én inwoners. Dat is voor iedereen, ook voor ons als gemeente, een voortdurend leerproces.

Heldere wederzijdse verwachtingen

Wat is nu het belang van deze visie? Juist als je taken samen wilt oppakken, als je integraal wilt werken en als je wilt werken op basis van vertrouwen, is het extra belangrijk dat de wederzijdse verwachtingen helder zijn. Daarom toetsen we alles wat we doen in het sociaal domein aan deze visie en de daarin beschreven doelstellingen. Daarmee laten we zien dat we samen werken aan een gezonde, veerkrachtige samenleving niet alleen in woord, maar ook in daad serieus nemen. Zoals gezegd kunnen we dat als gemeente niet alleen. Dat is een brede opdracht voor de samenleving en alle inwoners en maatschappelijke organisaties die daar onderdeel van zijn. Wij gaan daarom actief op zoek naar samenwerking met onze partners. En daarna: samen aan de slag!

